

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ: ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

СДРУЖЕНИЕ С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ „МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА – ТУНДЖА“

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

на СНЦ „Местна инициативна група – Тунджа“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД
ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

EcoFoundation

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ОКОЛНА СРЕДА

ФОНДАЦИЯ „ЕКОЛОГИЯ, КОМУНИКАЦИИ И ОБЩЕСТВО“ ЗАПОЧНА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТ „ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ВИДОВЕ В МРЕЖАТА НАТУРА 2000 ЧРЕЗ ПОДХОДА ВОМР В ТЕРИТОРИЯТА НА МИГ „ТУНДЖА“

Фондация „Екология, комуникации и общество“ започна изпълнението на проект „Подобряване на природозащитното състояние на видове в мрежата натура 2000 чрез подхода ВОМР в територията на МИГ „Тунджа“ по процедура на предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16M1OP002-3.018 на оперативна програма „Околна среда 2014-2020“, съфинансирана от ЕФРР и Кохезионния фонд на ЕС. Процедурата е част от изпълнението на Стратегия за ВОМР на МИГ „Тунджа“ за периода 2014-2020 г.

Размерът на БФП по проекта е 1 040 147,60 лв., от които 884 125,46 лв. от ЕФРР и 156 022,14 лв. от национално съфинансиране от държавния бюджет на Република България. Срокът за осъществяване на проекта е 32 месеца.

Проектът е насочен към подобряване на природозащитното състояние на 10 целеви вида земноводни, влечуги и прилепи на територията на МИГ Тунджа. Целта на проекта е подобряване на природозащитното им състояние в защитените зони Бакаджиците, Река Мочурица, Река Тунджа 1, Река Тунджа 2, Сакар и Свети Илийски възвишения. Видовете, включени в про-

ектното предложение са: Обикновена блатна костенурка, Червенокоремна бумка, Южен гребенест тритон, Южен подковонос, Средиземноморски подковонос, Подковонос на Мехели, Остроух нощник, Дългопръст нощник, Голям нощник, Дългокрил прилеп. Проектът включва 9 дейности, които условно могат да бъдат разделени в три групи:

А. Консервационни дейности и дейности по наблюдение на видовете:

1. Провеждане на наблюдения на целеви видове земноводни, влечуги и прилепи и техните местообитания;
2. Изпълнение на противопожарни дейности - създаване на противопожарни гепа и провеждане на обучения за заинтересованите страни;
3. Подобряване на подходящи местообитания за целевите видове - възстановяване на стари чешми;
4. Подобряване на подходящи местообитания за целевите видове – оформяне на естествени понижения в релефа;

Тази група дейности ще осигури постигането на целите на проекта за подобряване на състоянието на местообитанията на целевите видове.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ – ТУНДЖА

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ: ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

СДРУЖЕНИЕ С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ „МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА – ТУНДЖА“

Чрез наблюдението ще бъде събрана ценна информация и ще се осигури научна основа за анализ и вземане на информирани решения за опазване и управление на видовете и местообитанията им. Проучванията ще бъдат проведени въз основа на научно издържана и видо-во специфична стандартна методика за проучване и мониторинг или методика за проучване на популационните параметри от експерти в съответната научна област, които притежават минимум две години опит в проучването и мониторинга на целевите видове. Ще се реализират при прилагане и спазване на всички законови изисквания и стандарти в тази насока.

Подобряване на подходящи местообитания за целевите видове включва три поддейности:

1. Възстановяване на стари чешми - Възстановяването на чешми осигурява формирането на малки влажни зони около тях, които са точки с концентрация на биоразнообразие, осигурявайки местообитание, защита (чрез развитата фитоценоза от водни и влаголюбиви растения) и хранителни ресурси за целевите видове. В миналото тези чешми са създадени с цел да обслужват стагата домашни животни (говедата, коне, овце, кози). Наше предварител-

но проучване регистрира съществуването на множество чешми за водопой. Повечето от тях са деградирани и/или със слаб водоотток. Дейността има за цел да подобри състоянието на част от тези чешми в района на проекта. Ще включва почистване на растителност около чешмите; почистване на оттоците на чешмите; почистване на водните резервоари и коритата на чешмите, при нужда изграждане и оформяне на ново корито; машинно продухване на метални тръби или смяна/поставяне на нови; смяна на чучур; поставяне на меден съд за вода на верижка; полагане на покритие от естествена настилка около коритото за улесняване на достъпа до чешмата (местен камък, сипица и т.н.). Важен аспект е и социално-икономическата стойност за местните общности при възстановяването на старите чешми, те ще се използват от местните пастири за водопой на добитъка дълго време, също така туристите в района ще имат по-добър достъп до вода.

2. Оформяне на естествени понижения в релефа като влажни зони - Ще бъдат използвани естествени понижения в релефа и чрез направата на изкопи ще бъдат оформени влажни зони със стоящи води с размери около 30 м²

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ: ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

СДРУЖЕНИЕ С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ „МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА – ТУНДЖА“

(±5%). Подходът ще спомогне формирането на естествени фитоценози (водни и влаголюбиви растения), предоставящи подходящ хабитат за разнообразни безгръбначни и гръбначни организми. Тази дейност е насочена към подобряване на благоприятното природозащитно състояние на целевите видове Южен гребенест тритон – 33 Тунджа 1, Свети Илийски възвишения и Бакаджиците, Червенокоремна бумка – Свети Илийски възвишения и Бакаджиците и Обикновена блатна костенурка в Свети Илийски възвишения и Бакаджиците.

3. Създаване на противопожарни депа и провеждане на обучения за заинтересованите страни - Закупуване и доставка на противопожарно оборудване и създаване на противопожарни депа. Ще бъдат създадени 6 противопожарни депа, в общински сгради в селата Скалица, Калчево, Златари, Сламино, Бояджик, Генерал Инзово, които са разпределени така, че да покрият територията на цялата община и МИГ Тунджа. В тях ще се съхранява закупеното противопожарно оборудване. Ще бъде разработен протокол за реакция и координация при констатиране на пожари, на база на който ще се използва оборудването. Ще бъдат организирани обучения за местните заинтересовани страни за действие при пожари и умения за боравене с оборудването. В рамките на обученията ще бъде представен разработения протокол за реакция и координация при констатиране на пожари и начините за

работа със закупеното оборудване. За участие в обученията ще бъдат поканени и местните пожарникари. Цел на дейността е да се сведе до минимум увреждането и унищожаването на местообитания на целевите видове и директното унищожаване на екземпляри в резултат от пожари, на територията на защитените зони. Осъществяването на тази дейност има и голямо екологично и икономическо значение, тъй като създадените и оборудвани противопожарни депа, разработеният протокол за действие при пожари и обучените представители на местната общност ще дадат по-добри възможности за реакция при възникване на пожари и ще подобрят ефективността в борбата с пожарите, което има значителен икономически ефект. Паралелно с опазването на застрашените видове, ще се опазват посевите, горите, имотите и имуществото на населението в общината. Стойността на новото оборудване, което ще бъде закупено е близо 240 000 лева. След доставянето на оборудването, бенефициентът Фондация „Екология, комуникации и общество“ ще го дари на община „Тунджа“, което ще донесе устойчивост и трайно решение на проблемите с опасността от пожари. Оборудването включва кофопомпи, лопати, брадви, кирки, тупалки, моторни триони, моторни помпи, пръскачки за гасене на горски пожари, пожарни шлангове, фенери, радиостанции, дренове за локализиране на пожари от въздуха.

Настоящият информационен бюлетин е осъществен с финансовата помощ на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа за развитие на селските райони по подмярка 19.4. "Текущи разходи и популяризиране на стратегия за водено от общностите местно развитие" във връзка с Споразумение за изпълнение на Стратегия за ВОМР № РД50-39 от 23.04.2018 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ: ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

СДРУЖЕНИЕ С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ „МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА – ТУНДЖА“

Б. Информационни и комуникационни дейности:

1. Изработване и разпространение на печатни и комуникационни материали;

2. Работа със заинтересовани страни

В процеса на подготовка на проекта се установи и друг важен макр и не природозащитен проблем, а именно, че състоянието на целевите видове засяга много обществени групи, които в момента не са достатъчно информирани за тях.

Тази група дейности е от значение за успешното реализиране на проекта и постигане на целите му. При осъществяване на природозащитен проект е необходимо освен планиране и изпълнение на подходящи консервационни дейности, насищане на публичното пространство с информация, която е ясна, точна, достоверна и разбираема за всички заинтересовани страни/ЗС/. Голяма част от заплахите идентифицирани по отношение на целевите видове на територията на МИГ Тунджа са провокирани от човешкото отношение и поведение, напр.: пожари, пресъхване на водоеми, сечи, земеделски дейности, вандализъм, разрушаване на сгради, затваряне на пещери и галерии. В резултат от работата със ЗС ще се осигури по-голяма разпознаваемост на видовете, превенция и минимизиране на конкретни заплахи за целевите видове и местообитанията им, както и популяризиране и подкрепа за изпълнение на преките природозащитни дейности по проекта и устойчивост на резултатите, чрез повишаване на информираността и възпитаване на отговорно отношение към природата и видовете.

В рамките на тази дейност ще се проведат следните събития:

1. Социологическо проучване на степента на информираност и нагласите на различни групи към проблематиката на проекта;

2. 4 лекции-работилници в училища за 150 деца - експерти с педагогически опит, с нагледни материали ще запознаят учениците с видовете обект на проекта, заплахите за

техните местообитания, отрицателното въздействие на човешката дейност, мерките за съхраняване и повишаване на отговорното отношение към видовете;

3. 2 лекции-обучения за 80 души, представители на следните групи - учители, общинска администрация, бизнес, ловци и риболовци, земеделски и горски стопани, бизнес. Запознаване с проблемите на защитените видове, техниките на тяхното опазване, конкретните мероприятия и отговорността на хората в общото съжителство;

4. Кръгла маса за 60 души от различни целеви групи, имащи отношение към опазването на видовете; по време на кръглата маса по формата на дискусия ще се обсъждат ползите от видовете за природата; целта е както да се повиши информираността на местните ЗС относно начините на опазване на видовете, така и генериране на подкрепа при изпълнение на консервационните дейности, намаляване на антропогенното въздействие върху видовете и местообитанията им и осигуряване на устойчивост на резултатите от проекта;

5. Провеждане на детски летни лагери в местността Бакаджика. Предвидени са 10 тридневни лагера за 100 деца, на които аниматори и експерти-екоози ще провеждат занимателни образователни беседи, ще показват местообитанията на видовете, демонстрират научни методи за наблюдение, чрез което ще се възпитава отговорно отношение на подрастващите към местообитанията и застрашените видове, както и към опазването на околната среда като цяло. Към днешна дата вече се провеждат първите 5 лагера с деца от училищата в с. Веселиново, с. Скалица, с. Бояджик и с. Кукорево.

6. Производство и разпространение на образователни и рекламни материали и сувенири.

7. Производство и разпространение на печатни материали – богато илюстрирани учебни помагала посветени на опазването на целевите видове и техните местообитания, общ наръчник за опазване на видовете с описания

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ: ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

СДРУЖЕНИЕ С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ „МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА – ТУНДЖА“

на целевите видове и инструкции за извършване на различни видове дейности, съобразени с особеностите на застрашените видове и изискванията за тяхното опазване; рекламни листовки, брошури и плакати; книга с цялата информация за дейностите по проекта, постигнатите резултати, осигурената подкрепа за видовете и местообитанията.

В. Дейности по управление и организация на проекта:

1. Спомагателни дейности – осигуряване на правна помощ
 2. Изпълнение на мерки за информация
 3. Организация и управление на проекта
- Това са дейности, които осигуряват успеш-

ното реализиране на проекта чрез професионално и високкоквалифицирано управление, ефективна организация на отделните дейности, юридическо обезпечаване и адекватни информационни мерки.

Успешното осъществяване на проекта ще има благоприятно влияние не само върху целевите застрашени видове и техните местообитания, но и върху опазването на околната среда в общината като цяло. Голяма част от дейностите имат и вторичен благоприятен социален ефект, който паралелно с екологичните проблеми ще допринесе за подобряване и на социални, битови, образователни и стопански аспекти на общината и населението ѝ.

ЗАПОЧНАХА ЕКОЛОГИЧНИТЕ ЛАГЕРИ В БАКАДЖИК

Започнаха екологичните лагери за ученици от община „Тунджа“. Те се провеждат в посетителския център на общината в лесопарк „Бакаджик“ и са част от дейностите по проект „Подобряване на природозащитното състояние на видове в мрежата Натура 2000, чрез подхода Водено от общностите местно развитие в територията на МИГ Тунджа“, който се осъществява от фондация „Екология, Комуникации и общество“. Финансирането му е по ОП „Околна среда“.

По график в тях участват ученици от училищата в селата Веселиново, Бояджик, Скалица и Кукорево. Всеки от лагерите е трidневен

за 10 деца и се провежда при спазване на всички противоепидемични мерки.

Еколог провежда образователни беседи с децата, ще им покаже местообитания на характерни животни, като демонстрира и научни методи за наблюдение. Предвидено е с децата да работи и аниматор.

Бакаджиците е една от защитените зони, в които проектът има за цел да подобри природозащитното състояние на 10 вида земноводни, влечуги и прилепи.

През 2022 г. ще се проведат още пет детски лагера, като общият брой на участващите в дейността ученици ще стане сто.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ - ТУНДЖА

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ: ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

СДРУЖЕНИЕ С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ „МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА – ТУНДЖА“

“ПОВИШАВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНАТА АКТИВНОСТ И БИЗНЕС ИНИЦИАТИВНОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА НА МИГ -ТУНДЖА НА БАЗАТА НА УСПЕШНИ ПРАКТИКИ ПО ПОДХОДА ЛИДЕР /ВОМР/ ОТ БЪЛГАРИЯ И ЕС“.

През месец октомври 2021 година МИГ-Тунджа проведе три обучения на местни лидери/представители на социалноуязвими групи, включително роми за активиране участието им в процеса на прилагане на Стратегията

за ВОМР на тема „Повишаване на обществената активност и бизнес инициативност на територията на МИГ -Тунджа на базата на успешни практики по подхода Лидер/ВОМР/ от България и ЕС“ .

Обучение с Бояджик в залата на НЧ „Джон Атанасов-1928“

Обучение с Калчево в залата на Кметството

Обучение с Ботево в зала на НЧ „Христо Ботев -1958“

Настоящият информационен бюлетин е осъществен с финансовата помощ на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа за развитие на селските райони по подмярка 19.4. "Текущи разходи и популяризиране на стратегия за водено от общностите местно развитие" във връзка с Споразумение за изпълнение на Стратегия за ВОМР № РД50-39 от 23.04.2018 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ: ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

СДРУЖЕНИЕ С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ „МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА – ТУНДЖА“

Те се провеждат в с. Бояджик в залата на НЧ „Джон Атанасов-1928“, в с. Калчево в залата на Кметството и в с. Ботево в зала на НЧ „Христо Ботев -1958“.

Обучението обхващаше историята на подхода „Лидер“. Беше обяснено как работи подходът „Лидер“ и кои са неговите основни характеристики. Специално внимание беше обърнато на добрите практики и какво е „добра практика“: „Добрата практика“ е термин, който специално се използва в европейското законодателство и се отнася за определяне на собствени методики и дейности, за подбор и популяризиране на „добри“ практики за развитие на селските райони в страните членки.

Един проект се определя за „добра практика“, ако съществува пряка връзка между извършените дейности и очаквания краен резултат. Беше акцентирано на показателите за определяне на добра практика. Ефективност: Степен на постигане на целите при съпоставяне на действителните и планираните резултати от проекта Устойчивост: Проектът има позитивно въздействие и в трите основни направления: икономическо, социално и екологично; Иновация: Стимулира и насърчава прилагането на нови идеи, подходи и решения в сектора или в района, в които се прилага; Свързаност: Създава връзки с други проекти и бизнеси от района, в които се прилага; Повторяемост: Възможност за прилагане в други условия и райони; Награждане: Възможност за награждане и развитие на дейността.

Сред представените добри практики бяха за **Мобилна услуга за ИКТ обучение в селските райони (Fingal Roadster)**

Иновативно за района използване на средства от ЕЗФРСР за осигуряване на компютърно обучение в по-изолирани общности в селските райони на Ирландия чрез специалния

автомобил „Роудстър“ – оборудвано превозно средство, което се паркира на определено място в селото.

Обучението в областта на информационните и комуникационни технологии е средство за осигуряване на местните хора на необходимите умения за използване на модерните технологии като предимство и да се подобрят техните знания, възможности и самочувствие – респективно да се създадат и повече възможности за работа. Внедряването на ИКТ предоставя изключителна възможност за селските райони да се съревновават по-ефективно и така да се създадат предпоставки за икономическо развитие на териториите.

Целта на проекта е да осигури обучение за лица от по-отдалечени селски общности в източната част на Ирландия. Курсовете имат дизайн, който позволява обхващането на всички нива на завършена компетентност, така че да могат да са полезни за всеки. Особен акцент обаче е поставен на началното и средното ниво, за да се насърчат най-вече онези, които до момента не са работили с ИКТ. Основен елемент на проекта е осигуряването и въвличането на местни лица по селата, които да наблюдават по-нататъшното му прилагане.

Обучението се провежда по иновативен модел чрез специално превозно средство „Roadster“, което се паркира на място в селото (напр. до кметството/читалище/църквата за времетраенето на курса. Ключов елемент е осигуряването на специални програми за учениците. Предлага се разнообразна гама от курсове за начинаещи и за напреднали потребители (напр. интернет за фермерски семейства, Photoshop за ученици и по-напреднали, които имат нужда и т.н.)

Като резултат над 250 местни хора, предимно жени, от всякакви възрасти – от 5 клас до 87-годишни, са получили обучение. Малък брой участници за продължили като ИКТ обучители за нови хора на местно ниво. Като последиствие от проекта се създават две НПО, които целят осигуряване на постоянно място за обучение по ИКТ в своите населени места.

Научени уроци: налице е добавената стой-

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ: ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

СДРУЖЕНИЕ С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ „МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА – ТУНДЖА“

ност под формата на допълнително обучение и придобиване на умения за членовете на групата домакин, която трябва да организира, насрочва и ръководи процеса на всички етапи - от информационната вечеринка в началото на процеса на регистрация до вечерта на дипломирането и предоставянето на сертификати.

Много от доброволците усвояват умения за управление на проекти и това е от полза и в личен план и за групата като цяло.

Обща стойност на проекта: 65 000 евро

Принос на ЕЗФРСР: 32 186 евро

Принос от националния бюджет: 26 334 евро

Частен принос: 6 480 евро

Селското преживяване на Моран за студенти

Коревин е говедовъдна и овцевъдна ферма, която използва най-добрите земеделски практики за да увеличи производството, ефективността и рентабилността. Собственикът решава да разнообрази бизнеса в земеделски обиколки и учебни практики за студенти и други заинтересовани лица/групи.

Целта на проекта е да се осигури използване на дълготрайните активи на стопанството за допълнителни неземеделски дейности за подобряване на доходите от земеделие.

За разлика от традиционните "отворени ферми" за "селски туризъм" Coorevin Farm предлага обучение, насочено най-вече към студенти и възрастни. Идеята възниква докато Паграйк Моран обучава двамата си снове и техни колеги, които следват земеделие в университета.

Проектът е разработен с подкрепата на Партньорство ЛИДЕР Северен Типърери.

Обучението е съобразено със специфичните нужди на всяка група. Разработени са програми, обзаведена е класна стая/работилница на разположение за водене на бележки, сесии за въпроси и отговори. Групите могат да бъдат приемани през цялата година и да си правят срещи и занятия включително нощем. Има и кухненски съоръжения на разположение, които улесняват храненето. Доходите, получени от туровете и обучението и други дейности са важен принос към доходите семейната ферма.

Обща стойност на проекта: 33 000 евро

Принос на ЕЗФРСР: 6 600 евро

Принос от националния бюджет: 2 200 евро

Частен принос: 24 200 евро